

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Községeknek és néptanítóknak egész évre 4 frt.

Bérmertlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyílt-térben minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Hetilap, főtekintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szögig 2 kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, diszkrét s körzettel ellátott hirdetésekért termérték szerint, minden centimeter után 3 kr. számtatik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájában vétetnek föl, s vidékről is oda intézendők.

S.-a.-Ujhely. febr. 10.

Hogy valami kitűnő közgazdasági viszonyok között nem élünk, s hogy termelés, ipari munkásság s kereskedelmi forgalom tekintetében, nyugat Európa nagyobb nemzeteivel nem versenyezhetünk, az kétségtelen. Az ily szerű bizonyítgatásnak, annak kevésbé van itt helye, minél inkább ismerjük azon tényezőket, melyek jelen állapotunk előidézésére befolytak, minél inkább ismerjük azon okokat, melyek a helyzet felismerésére vezetnek. Ezen bebizonyított igazságok, a termelés minden teréről felmutatható statisztikai kimutatások, mind egy-egy felrúzó hangok, melyek az ábrándokban élőt felrisztják azon állapotok felismerésére, melyek hátramaradásunkról győznek meg. A figyelmesen szemlélő előtt felfel tűnedeznek a jelek termelésünk hiányosságai egyoldalúsága, a kiadások tulsulya a bevételek felett, az elszegényedés, mely minden téren tapasztalható, a töke szegénység, vagyoni bukások, melyek látatják, hogy egy nagy átalakulási folyamat mélyében vagyunk, s a változott létviszonyoknak szokatlan sulya alatt görnyedünk.

Igen, a kultúra befolyás azon áramlatában vagyunk, melybe a műveltebb népek középett majdnem elszigetelten álló népek szoktak sodortatni, midőn már azon ponton vannak, hogy a fejletlen viszonyok között kezdenek kibontakozni, s oda emelkedni, hol szomszédosai vannak. Nagyba hasonlítható ehez helyzetünknek képe. Mi láttunk tapasztaltunk; erütköztünk a külfölddel; sovár vágyakat ébresztett bennünk a kultur államok kifejlett ipara, gazdasága; lelkesedtünk s törekedtünk utánok. A különbség közöttünk az, hogy míg azok igényeinek kielégítésére elegendő erejük van, nekünk nincs. Nagy az ugrás mit elkövettünk, nagyobb mintsem azt gazdasági viszonyaink megengedték volna. Hová a külföld évtizedeken s hosszú küzdelmek árán jutott, mi egy-

szerre oda léptünk. Hanem szenvedünk is érte! Gazdasági állapotainknak nem volt ideje oda fejlődni, hogy kifejlett szükségleteinkel öszhangzatba álljanak. Mar nem ringatjuk magunkat azon tévhitben, hogy gazdagok vagyunk; már eljutottunk oda, hogy átlássuk, miszerint a nyers termékek bősége még nem tesz gazdaggá. A termény kivitel, a kifejlett közlekedési rendszerek kiterjesztése által nagyobb lett; ezt a belfogyasztás érezte meg. Míg az ipar nem fejlett ki úgy ahogy, a munka-bér a termelési költségek nagyobbak lettek. A föld nem volt képes egyenlően nyújtani táplálékot a sűrűsödött népességnek; s földműveléssel sem foglalkozhatott az ország minden lakosa. A népnek, hogy felebaráti szeretetre, állami segílyre ne szoruljon; foglalkozást kellett keresni. A munka felosztás elvének kellett érvényre jutni. Kell ugyanis, hogy egy nemzet kebelében éljenek napszamosok, kézművesek, iparosok, töképezsek. Ez van a társadalmi szervezet jelen fejlődési foka szerint rendén. Mert amely nemzet csupán földművelésre szoritkozok, az a mind inkább állandóbb alakot öltő absentismus, a külföldi töke igénybe vétele folytán, nem földbirtokos nemzet lesz, hanem lesz haszonbérlo

Az állam ezen egyoldalú közgazdaság hátrányait át látta, s megtette a lépéseket az egyéni munkásság élesztésére, eldöntötte az akadályokat melyek a szabad cselekvőséget az egyeseknél gátolta. Megalkotta az ipartörvényt, ez által megkönnyítette az állampolgárok azon helyzetét, hogy magoknak s a társadalomnak javára érvényesítsék erejüket, ahogy tudják. És mi volt az eredmény? az, hogy nem hogy a valódi erők foglaltak volna tért sőt inkább sűrűben burjánzott a kontárkodás; az erők egyesítésének öszmüködő hatása eltűnt, felbomlott. Ennél fogva egyik főfeladatunknak kell tekinteni, az iparos társulatok szaporítását, s hogy a tulajdonképeni iparosokon kívül terjesztessék az iparos munkásság.

és bel-életét fogom már oly számosan megjelent kutfőkből utánozni, vagy behatolva az igaz hívő mozlim szentélyébe, fellebbentem a hárim függőnyeit vagy fanaticus szempontból itélem s ismertetem e könyvet. Nem!... Korunk álláspontján saját szent-könyvünket a Bibliát is legtöbbször történelem, bölcsészeti és szépirodalmi szempontból tárgyalja az előítéletektől felszabadult ész.

E három czél leend szemem előtt a „Korán” tanulmányozásánál is. Nem mellőzhetem azonban e tárgy természetéből folyólag azt, hogy vallásos eszmékkel ne szőjsem át az előadást, mivel a „Korán” egy vallásos testület fundamentuma.

A szent könyvek „történelmi” értékét vizsgálva, bekell vallanunk, hogy azok teljességgel nem a történelmi tények hü előadása tekintetéből irattak, A mely adatok fenforognak, azok nem magokért, hanem a könyv szolgálatában állhatnak meg; és így, ha meggondoljuk, hogy a „Korán” az Óhéber, a felállított új keresztyén egyház elveiből s az ós arab mondákból hagyományok útján öszállított irat. — Könnyen megítélhetjük történelmi belbecsét.

Mohamed, e szent könyv szerzője ismerős ugyan a Héber történelemmel, s a korabeli irodalommal; de látjuk feljegyzéseiből, hogy a történelmi tényeket nem mind a Bibliából vette. Epen ezért lesz érdekes azokkal megismerkednünk, hogy belássuk az eltérésekből, mily könnyen alakították a régibb idők emberei saját képzelmeikből, a történelmi tényeket.

Mohamed nem mondja el az eseményeket vi-

S erre valóban szükség van. Hiszen az 1848-iki öszzeírás tanúsága szerint a népességnek 4,2% foglalkozott iparral.

1848 előtt, midőn a forgalom távolról sem volt olyan mint jelenleg, s nem dicsekedhettünk oly előrehaladt viszonyokkal, a nép saját szükségleteinek kielégítése végett, kézmű ipart üzött, nem úgy mint most, midőn a közbeeső vámsorompó lehullásával az idegen műipar olcsó termelvényeivel megismerkedtünk. Iparunk úgy a kézmű, mint a házi azóta folyvást szemlátomást hanyatlott.

Pedig e bajon okvetlen kell segíteni, mert állapotaink gyökeres javítására ez is az egyik tényező. A töke, hitel-ügy megváltoztatásán kívül még ez is szükségeltetik. Igen, a nemzeti gazdaság alapja a takarékoság. Takarékoság fejlődik ki a házi ipar fejlődésével. Mert bár olcsó a gyári termelés mégis pénzbe kerül, míg a házi ipar művelésénél, a kiadások kevesbedésen kívül, még a máskülönbben elfecsérelendő időt, haszonra fordíthatjuk, A munka megosztás elve a földművelésnél is csak így lehet. Az egyén anyagi hasznán kívül nyerne még a háziasság s az erkölcsiség. A tiszta erkölcs pedig az állam talpköve.

Alkotni szépet, melyért mindnyájan lelkesülünk, kigondolni a legnemesebbet, melynek sikeres foganatosítása, eredménye, ezerek boldogsága, mindnyájunknak közös joga. Buzgokodni a sikeresnek ígérkező dolgokon, fáradni a létező javak fentartásán; telajánlani karunkat, értelmünket, a nemzeti boldogulás előmozdítására, mindnyájunknak kötelessége.

KAZINCZY LAJOS.

XVIII-ik századi „népies-iskola.”

— Irodalom-történeti vázlat. —

A XVII-ik századon keresztül húzódó, többé kevésbé véres harcok vallásos színezetök daczára

lágosan. Ő a Gábor ark-angyaltól leküldött irat által „Allah” vagy „nagy Isten” szavaival beszél oly módon, mintha Isten már megbirálta volna az előtte élt kegyes emberek tetteit, s vele közlené az egyedüli igazságot a végre, hogy jelentse ki, a tévelygő emberiségnek. Mohamed a „Korán”-ban nem beszél el bevégzett történeteket, hanem a mit említ csak példaképpen hozza fel, többnyire a Bibliából véve ki; de mint hogy a fejezetekben elszorva, sokszor emlékezik ugyanazon eseményről újabb és újabb adatokat tevén hozzá, végre az egész könyv áttanulmányozása után, egy történelmi képet állít elő az olvasó lelkében. Ő a titok leple alá rejti alakjait; de úgy, hogy körvonalaikról rájok ismerhessünk. Ő a multat jelenné igyekszik varázsolni, hogy jobban hidjunk szavainak.

De nézzük azon történeteket, melyeket Bibliánkból vett át a „Korán”, s nézzük az eltéréseket e két könyv között.

Mint legnagyobb történelmi alak emelkedik ki a „Korán”-ban Mózes, kinek csodatettei között leginkább szereti azt, midőn Isten Pharaohhoz küldi népének kiszabadítására, és ő küldetéséről jeleket kívánva, Mózes pálczáját élébe veti, s az rögtön kigyóvá változik. Ez esemény előadása a bibliától annyiban tér el, hogy ebben Áron, Mózes bátyja teszi e csodat azon kigyó fajjal, melyel valóban az megis tehető természeténél fogva.

Ezen jelenet tiz, vagy több helyen is felemlítetik a „Korán”-ban ugyanazon szavakkal; s vagy az magyarázható ki belőle, hogy e könyvet — habár az egészet neki tulajdonítják — nem mind Mohamed írta; vagy időközönként a fejezeteket

TÁRCZA.

A török nép szent könyve, a „Korán”-ról.

Irta: Kovács Lajos.

Midőn e szent könyvről szándékozom értekezni, tudom, hogy művem tárgyának s kivitelének újságát semmiféle szempontból nem vitathatom. Támogatására nem hozhatom fel, hogy e tárgygyal senki még nem foglalkozott, sőt hiszem, — e könyvről egy bizonyos foku ismeret mindenkinek tudatkörében van, mely szabályzóul fog szolgálni állításaim igazságára. Oly téren fogok járni, melyen a rajta áthaladók nyomán friss virágot, vagy lelket üdítő mezőt vajmi keveset találndok; azonban vigasztal, hogy ezáltal a lelkes török népnek szolgálók s hazám azon fiainak, kik nemcsak felületesen, de benső szellemi életében szeretik vizsgálni azon népet, mely velünk egy törzsről fakadt.

Ez eszmétől vezetve kezdettem a mohamedánok szent könyve a „Korán” tanulmányozásához. A ki e könyvet alapjában ismerni tanulta, egy szikra talán ismét fog járulni azon rokonszenvhez, mely most a törökök iránt tettekben is nyilvánul.

E könyvben az arab, persa s török államok szerzetének alapja van megvetve. Azonban csatlakoznék ki azt hinné, hogy e népek politikai, társadalmi, vallásos törvényeit, szertartásait, kül-

is inkább nemzetiségi küzdelmek valának, ennél fogva élénk pezsgésben tartották a nemzetiségi szellemet s oly erősen hatottak az irodalomra, hogy e hatás alatt nemcsak a nemzeti költészet vett szokatlan emelkedést, hanem a tudományos irodalom is lendületnek indult, s elannyira visszatükrözte e befolyást, hogy még a vallási viták is inkább nemzetiségi kérdések, semmint hit cikkekelyek körül forogtak.

E forradalmak lezajlása után azonban a helyzet hirtelen megváltozott; míg egyrészt az e korban éledni kezdő kozmopolitai szellem minden irányban zsbibaszatólag hatott a nemzeti életre, addig másrészt az irodalom is elveszté támpontját. Azon irodalom, melyet eddig a nemzeti szellem táplált, s melynek most viszont a szellemet kellett volna élesztenie: rögtön mintegy varázs ütésre megállapodott. Iróink nem tudták magokat bele találni a változott helyzetbe s a válság mint minden téren ugy az irodalmin is zavart s habozást szült. A költői muzsa csüggedve hallgatott s ha olykor-olykor megzendült is a lant, e hangok nem hatottak s nem is hathattak a nemzet nagy tömegére: mert a félnék tartózkodás vagy a hidegség nem engedte azokat szerte hangzani. Hiszen e kor két nagy, s mondhatni egyedül tehetséges költőjének Amade és Csaladinak művei is csak a XVIII ik század végén, s XIX-iknek elején láthatnak napvilágot.

E nyomasztó helyzet azonban nem tarthatott örökké, a nemzet nem veszhett el ily dicstelenül a puhaság fertőjében. A nemzeti élet hanyatlása, a nemzet elkorcsosodása szülte fájdalomnak végre is felkellett nyitni a jobb érzőbb honfiak szeméit, megkellett edzeni lelkeiket, hogy tisztán lássanak s legyen erejük szembe szállni, a kor szellemével s az előítéletekkel, a jövő érdekében. Lassan-lassan intő, óvó hangok emelkednek, vagy keserű gunyban tör ki a honfi fájdalom, s a nemzeti költészet, mely előbb a nemzeti étellel együtt hanyatlott, most ezen hanyatlásból merite erőt a feltámadásra.

Bessenyei és társai fellepte költészetünknek szebb, dicsteljesebb korszakát nyitá meg. Nem azért, mivel ők szakítva a megelőző költői irányokkal, szakítva ezáltal a nemzet szellemével és egy új, nyelvire nézve magyar, de szellemre nézve nemzetietlen, bár nem nemzetellenes irodalomnak vetették meg alapját; hanem, mert felismervén a változott viszonyokat, kiemelték költészetünket eddigi alárendelt helyzetéből, önállóvá s a nemzeti élet egyik hatalmas tényezőjévé tevék azt; s egyszersmind térnyitást által alkalmat adtak a szellemnek különböző nyilatkozhatására, a költészet több irányu fejlődésére, s részint közvetlenül, részint közvetve előidézték a francziás, classikai és népies iskolák alakulását.

Mennyire töltötte be mind három iskola hivatási körét, miként oldotta meg feladatát, azt tüzetesen vizsgálni nem tartozik e rövid vázlat keretébe, csak általánosan jegyezzük meg, hogy e megoldandó feladat nemcsak nagyfontosságú, de sokoldalú is volt, s a művészeti szemponton kívül az értelmiség fejlesztése s a nemzetiségi szellem élesztésére is kiterjedt. Épen azért, bármelyik költői irányt vegyük is vizsgálat alá, nagy tévedés volna azt akár pusztán

egy irányra jegyezve, különböző helyeken hagyogatta el. Az előforduló sok ismétlés csak e két szempontból magyarázható ki.

Fel van említve a „Korán“-ban Mózesnek Istennel találkozása is a sinai hegyen. Bibliánk így szól e jelenetről: „Midőn Isten Mózesnek megjelent, a hegy aljában levő nép, nagy trombita harsogást és menydörgést hallott, s az egész hegy füstölgött.“ Még ez megmagyarázható, mert a századokon Egyiptomban tartózkodó zsidó nép, midőn a sinai hegy mellett egy nagyszerű természeti tünteményt — vihart — látott; a menydörgést félelmében könnyen hihette trombita harsogásnak, s a hegyre bocsátkozó felhőt füstnek; nem látván ily jelenetet soha Egyiptomban. De annyival tulzotabb a „Korán“ előadása, mely így szól: „A sinai hegyen megszólítá Mózes kételkedésében Istent, óh uram! engedd, hogy lássalak. De Isten felel: te nem láthatasz engemet, hanem nézz a hegy felé, ha az rendületlenül fog helyén állani, akkor megfogsz te is látni engemet. S midőn ura dicsőségében megjelent a hegyen, akkor azt porrá változtatta. Mózes erre ajultan rogyott le s midőn magához jött mondá: dicsőség neked atyám! teljes megbánással fordulok hozzád és én akarok első lenni a hívők között.“ Ez más idegen forrásból, nem Bibliánkból vétetett, s hiven mutatja mily élénk képzelő erővel rendelkezett Mohamed.

Mint történelmi mű elmondja még a „Korán“ Mózes minden nevezetesebb tetteit, ugyan azokat, melyek Ó-Szövetségünkben feltalálhatók. Elmondja Noé beszállását a bárkába, de itt egy máshol nem található eseményt is hoz fel, nevezetesen: midőn Noé legnagyobb fia nem hitt apja Isten általi megintésének, s felelte neki; „majd felmegyek inkább

művelődés és történelmi, akár pusztán szép és vers-tani tekintetben itélni meg. Pedig — fájdalom — ilyenmü tévedések még jobb írónknál sem tartoznak a ritkaságok közé. Vagy nem figyelmetlen elárás-e az, midőn Toldi Ferenc „Költészet történet“-ében a francziás és classikai iskolákat a széptani elveknek csaknem teljes mellőzésével pusztán a műveik által keltett hatás s így az elragadtatás könnyen felismerhető szépítésével — itéli meg, s egyedül nekik nyújtja a koszorút, míg ellenben a népies iskolától — Dugovics kivételével — a művészeti szempont előtérbe hozása által minden érdemet igyekszik elvitálni? ... Nem elfogult s egyoldalú itélet a Závodszyé: „A népies iskola hívei, kik Balassa, Zrinyi és Gyöngyösi ösvényén jártak, kényelmesnek találták magokat bevonni a népiesség köpenyébe, s hirdetni, hogy a nemzetiséget, tiszta erkölcsöket, ősi magyar szokásokat nemzeti nyelven igyekeznek fentartani és vesztegettek egy helyben. A költészet kiművelését tartalmi gazdagodás és külalaki csinosodás tekintetében nem igen mozdították elő; minden érdemök abban áll, hogy a francziás iskola által is elfogadott nemzeti rithmuson írták terjengős darabjaikat? ... Nemcsak az itt a tévedés, hogy egyik iskola érdemeit más mértékkel mérlegelik, mint a másikat; hanem egy oly aesthetikai elvek, szabályok alá akarják vonni a mult századi írók műveit, mely szabályokat korunk állapított meg, s így azok előtt ismeretlenek voltak. Hová maradt Toldinak ama szép elve: a történelmi tényeket és alakokat saját korunk szempontjából szabad és kell megítélni!? ... Vagy felejték, hogy a XVIII-ik században az aesthetikai elvek még nagyon ingadozóak valának, s a költők nem öntudatosan alkotott műszabályok, hanem saját geniusok sugallata szerint írták műveiket? ... Felelik, hogy itt a fejlődés csak lépésenkint haladt, mindenik irány igyekezővén a megelőző irányok hibáit felismerni s kerülni? ...

Nem, egyik iránytól sem akarom én elvonni a megérdemelt babért; nem akarom letépni a koszorút ennek homlokáról, hogy amannak fejére tűzzem; csak azt óhajtom, megmutatni, miszerint a XVIII-ik századbeli népies iskola nemcsak szükséges kiegészítője volt a francziás és classikai iskoláknak: de sőt határozottan a lánc felsőbb szemét, a lépcső emeltebb fokozatát jelöli, melyen állva lehetővé lön Szentjóbi, Csokonai, Vitkovics és Kisfaludi Sándornak minden ugrás nélkül átmenetet nyitni nemzeti költészetünk XIX századi teljes virulásához.

Elismerem, hogy Bessenyei és társai a kezdet dicsősége. A francziás iskola gyújtott először világot, a sötétben; ébredt hogy ébresszen, lelkesült, hogy lelkesítsen; ez irány emelte fel az önható költészet zászlóját, függetlenül azt minden az irodalom körén kívül eső tényezőktől, de egyszersmind el is vonta azt egészen a hazai viszonyoktól, a nemzet szellemétől, s idegen szellem uszály hordozójává tevő. Ezen iskola hangoztatá először azon szép elvet, hogy: nemzetet egyedül saját nyelven lehet művelni; hogy idegen irodalmak segédelmével lehetnek többen-több tudósai, de a nemzet vérvé az idegen tudomány nem lesz soha“ s elvéhez hiven számtalan új eszmét, ismereteket hozott nemzeti nyelvünkön forgalomba; csak hogy ez eszmék s is-

egy hegy tetejére az árvíz elől“, elvesztéssel bűntette engedetlenségét az Ur. Elmondja Lóth kivetését Zsodomából, el Ábrahám megáldatását; említi, hogy Dávid legyőzte Galuthot; József gondviselészerű történetének egész külön fejezet van szentelve; de míg Bibliánkban Potifár nejét nem találja első tekintetre hibásnak; addig a „Korán“-ban Potifár észszerű okoskodása után épen az ellenkező áll. Megvan írva Sába királynőjének látogatása bölc Salamonnál, ki megtérítvén őt, ez így kiált fel: „Valóban én igaztalan valék ön magam iránt, de most Salamonnal egészen hódolok Istennek, a világ urának.“ Mind ezek intő példák vannak felhozva ékes szavakkal, válogatott kitételekkel a hívők szívének megindítására, s a keleti irmodor varázsereje annyira előmlik az egész könyvön, hogy ezt nem csak méltányolnunk, de csodálnunk kell.

Legérdekesebb azonban, melyet a „Korán“ Krisztusról és Máriáról mint történelmi személyekről mond, szólván az egyes (2, 4, 5, 13, 6, 43, 4-ik) Fejezetekben következőleg: Valóban azok hitetlenek, kik azt mondják Krisztus Mária fia isten; hiszen maga Krisztus mondja: óh izrael gyermekei, imádjatok Istent, az én s a ti Uratokat. A próféták között némelyeket kitüntettünk, Jézusnak Miriam fiának csoda erőt adánk, az evangéliommal s szent lélekkel fegyvereztük fel őt. — Ő csak egy küldött, milyenek már előtte is valának, anyja valóságos némben, mindketten közönséges étkekkel éltek. — Jézus nem más mint szolga, kivel kegyeinket éreztettük, s kit izrael fiai számára példa gyanánt állítottunk fel. Krisztus nem oly büszke, hogy ne akarna Isten szolgálja lenni. Ha egykor az Isten kérdezni fogja Jézustól: óh Mária fia Jé-

meretek idegenek s a nemzet látkörén kívül esők voltak. Ezen iskola hívei pedig nem tudták azt a nemzet szellemével összeolvasztani, s így nem lehetett a nemzet vérvé, nem hathatott termékenyítőleg.

Eszméssel gazdagíták költészetünket s forma és tárgy tekintetében kiemelték azon szűk körből, melyben addig mozgott; művésziebben kezelték a nyelvet, több izléssel dolgozták fel az anyagot, csak hogy fáklájokat idegen tüznél gyújtották meg: ezáltal kivetkezették költészetünket eredeti magyaros jelleméből: valamint megosztották a költészet minden üdeségétől s száraz bölcsészeti reflexiók öltönyévé tevék, s a nyelvet nem önmagából, hanem idegen példányok után akarták fe teni, kiművelni.

[Folyt. köv.]

Értesítvény.

Az ipari oktatást és házi ipart terjesztő felvidéki egyesület indítatva azon meggyőződéstől, mely szerint a harisnyák és rövidárúk szövészetének meghonosítása hazánkban kiszámíthatlan hasznót fog hozni; elhatározta, hogy ezen ipárnak, mint házi iparnak meghonosítása céljából egy tanműhelyt főg felállítani, melyben mindenek előtt 12 ifju takácslegényt, vagy valamely polgári iskolát, akár pedig négy realiskolai osztályt végzett ifjut vesz fel.

A tanműhely, mely eredetileg a Szepességre volt tervezve, de melynek ottan alkalmas helyiség nem adatott, Kassán lesz, hol a közönség áldozatkészséggel szavazta meg a helyiségeket.

Midőn ezt köztudomásra hozzuk, közöljük a feltételeket, melyek mellett az ifjak e tanműhelybe felvétetnek, valamint ide iktatjuk azon eljárást, melyet egyesületünk a szóban forgó ipar elterjesztése céljából követni fog.

Felvételi feltételek.

1. Felvétetnek:

a) oly ifjak, kik vagy a takács-mesterséget megtanulták, tehát felszabadult legények, vagy a realiskola 4 osztályát, akár pedig a polgári iskolát sikerrel végezték;

b) a 15 életévet betöltötték;

c) jó erkölcsi bizonyítvánnyal bírnak és magukat lekötelezik, hogy kitanítatásuk után három évig fizetés mellett az egyesület szolgálatába lépnek, ott, hol azt az egyesület jónak fogja látni.

2. Minden ifju tartozik vagy maga, vagy érette jölteveje, városa, vagy megyéje tartási, elszállásolási és tanítási díj havonként 15 forintot fizetni, mely összeg negyedévi részletekben mindig előre lesz az egyesületi pénztárba lefizetendő.

3. A tanfolyam ötnegyedévig tart, s ezuttal 1877. évi május 2-án kezdődik.

4. Ruházatjukat az ifjak maguk szerzik meg, csak a mennyiben az egyesület jónak látná egyenruhákat behozni, erre segélyt fognak nyerni.

5. Bejelentések 1877. évi ápril hava 25-éig

zus! mondottad e az embereknek valaha, elfogadtok-e Istenen kívül engemet s anyámat is isteneknek? akkor ő felel: Dicsőség és áldás csak neked adassék, nem ilik hozzám olyast mondani, a mi nem igazság. Én ha mondanám, te tudnád azt, mert te ismersz minden titkokat. Én nem mondottam nekik semmit mást, mit a mit te párancsoltál: imádjatok Istent, az én s a ti Uratokat. Mig én nállok valék, tanuja voltam tetteiknek: miután te engemet magadhoz vettél, te minden dolgoknak tanuja löl.“

Egyes mondatokban elsórvá annyit van Jézus és Máriáról a „Korán“-ban. E felfogás nem szép bizonyítvány-e Idvezítőnk végtelen szelidsége, jó-sága és szeretetéről? ... Valóban nem becsüli jobban, nem fogja fel igazabban s méltányosabban a keresztény ember sem, a szeretet vallása alapítójának személyét, — mint e könyv. Ezen vélekedés annyival inkább is méltánylandó, mert Mohamed egy fejezetben így szól magáról: „én egy közönséges hitszónoka vagyok az igazságnak. Én ugyan azt tanítom, mit Krisztus tanított.“ Így látszik, hogy Idvezítőnkkel együtt nem adta ki magát egy földön tuli lénynek, hanem oly embernek tudta magát Jézusunkkal együtt, kik az eltévedt emberiségnek szabályzat által — mit tiszta lelkők dik-tált — javára tenni törekedtek. De hogy valakit a néphit, a tömeg nagy részének balfelfogása, tudatlansága természetfeletti egyénné emel, mintegy istenit halála után, — valóban nem azon nagy szellemeknek tudandó be hibául. Ők egy nagy történelmi eseménynek élő alakjai maradnak szellemekben.

(Folyt. köv.)

a kassai
vatalában
M i t ő
Mid
külön egy
legtökélet
Eze
hogy árá
Mur
kapja a f
A
meg 3 év
Ugy
minden k
A
székeket
szik át.
Hár
gedtetik,
letnek d
fogja váltá
Min
szetének
ket igény
is fog tar
fog közzé
Kél
Az iparol
DELL
vezértük,
és ipark
Az
tagjai a
a bizott
végett a
közzé:
1)
tűzött cz
j a v á r
gy üjt é
t e t n i,
h e l y é
Abdul Kh
magyar i
haláját é
hajszálny
2)
egy m á
és az ifju
latban se
zottságga
3)
zeties j
mint n
temi tan
hatnak.
4)
még be
végett
ország n
h o z é
állását a
nek jogt
s á g,
5)
török se
sz.) ezen
seket to
6)
feltevés
indult v
majd a
zendő p
missio fe
érzelmek
Ke
Weinber
Barabás
I I
A s
demonst
hogy haz
ván tarta
Lajos na

a kassai ipar- és kereskedelmi kamara titkári hivatalában fogadtatnak el.

Mi történik a kiképzett ifjakkal?

Midőn az ifjak kitanultak, mindegyik külön-külön egy oly szövöszéket kap, melyen magát a legtekélyesebben kiképezte.

Ezen szövöszék sajátjává válik olyformán, hogy árát havi öt forintos részletre fizeti.

Munkát állandóan az egyesülettől kap, innen kapja a feldolgozandó anyagot is.

A szövöszékek azon helységben telepedik meg 3 évre, melyben az egyesület kívánja.

Ugyanott megkezdik székén a tanítást, és minden kitanított egyénért külön díjat kap.

A kitanított egyének ismét kapnak szövöszékeket és anyagot, valamint állandóan veszik át.

Három év múlva az ifju maga kezére engedtetik, de — ha akar — állandóan az egyesületnek dolgozhat, mely munkáját mindenkor be fogja váltani.

M e g j e g y z é s.

Mint hogy a harisnyák és rövidárúk szövöszetének igen sok oly része van, mely női kezeket igényel, a tan-műhelyben bejáró nők számára is fog tanfolyam nyitattani, miről későbbi értesítés fog közzététetoi.

Kelt Kassán, 1877. évi január 31-én.

Az iparoktatást és házi ipart terjesztő felvidéki egyesület elnöksége:

DEIL JENŐ, MÜNSTER TIVADAR,
vezértitkár, a kassai keresk. alelnök, szab. kir. Kassa
és iparkamara titkára. város polgármester.

Nyilatkozat.

Az ifjusági 60-as bizottság alulirt tagjai a tisztelt közönség tájékoztatása, valamint a bizottság működésének újbóli körvonalozása végett a bizottság nevében a következőket teszik közzé:

1) A 60-as bizottság az eredetileg kitűzött céljától t. i. a török sebesültek javára pénzbeli és tényszerűen való gyűjtéseket eszközölni és eszközölni, azokat kezelni és rendeltetési helyére juttatni, és ugy ez, valamint egy Abdul Kherim pasának szánt díszkard küldése által, a magyar ifjuság és nemzetnek a török nemzet iránti halálját és rokonszenvét nyilvánítani, mai napig egy hajszálnyi sem tért el.

2) A 60-as bizottság sohasem választott egy más irányban működendő albizottságot, és az ifjusági 33-as bizottság semminemű viszonylatban sem volt, valamint most sincs a 60-as bizottsággal.

3) A 60-as bizottság megmaradt nemzeties jótékony célú működésénél és így reá mint nem „demonstráló” testületre az egyetemi tanács legutóbbi határozatai nem vonatkozhatnak.

4) A 60-as bizottság a beérkezett és még beérkezendő adakozások szükséges kezelése végett fel nem oszthatik, de mint az ország minden vidékéről a 60-as bizottság hoz érkező segélyküldemények bizonyítják fennállását a nemzeti helyes és kívánja, és lételemnek jogosultságát, mint „nemzeti bizottság”, Magyarország népe szentesíti.

5) A 60-as bizottság adakozásokat a török sebesültek javára irodájában (zöldfaútcza 30. sz.) ezentul is elfogad és a nevezett célra gyűjtéseket továbbra is rendezend.

6) A 60-as bizottság tiltakozik azon feltevés ellen, mintha „demonstráló” szándékból indult volna ki akkor, midőn elhatározta, hogy majd a konstantinápolyi nagy utból haza érkezendő pályatársakat és jó barátokat a rájuk bízott missio fényes teljesítése után örömmel és testvéri érzelmekkel fogadja és üdvözlendi.

Kelt Budapesten, 1877. január 29-én.

A 60-as bizottság nevében:

Weinberger Soma, Kramolini Victor, Pollák Ernő,
Barabás Béla, Sir József, Budinszky Ernő, gróf Festetics Bennó, Scheffer László.

HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

A sárospataki főiskolai ifjuság, nem politikai demonstrációból, de tisztán annak kifejezéséül: hogy hazafiságban más főiskolákkal egyenlípést kíván tartani, következő üdvözlő iratot küldött Kossuth Lajos nagy hazánkfiához:

Mélyen tisztelt hazafi!

Hazánk mostani válságos körülményei között, midőn minden hazafinak szive, megrezzen azon gondolatra, hogy e nemzetnek, mely annyi vésszel daczolt, van-e még joga, van-e még ereje az életre: a romlatlan keblü ifjuság önkénytelenül azon történelmi hatalmas alak felé fordul, aki mint egykor az Ermenon-villei remete virágait ápolgatva olykor-olykor hallatja buzdító szavát, hogy bátorítsa a csüggedőt, hogy felemelje azt, aki bukni készül. — Mi a nemzet életfájának még csak fejledező bimbói vagyunk, s bár távol esünk az ország szivétől, feltudjuk fogni azon eszmék horderejét, mely ott minden igaz magyarnak keblét dagasztja, feltudjuk fogni azt, hogy valamint a bimbónak virággá, s a virágos fának gyümölcsözővé kell változnia, nekünk is ifjakkal férfiakká, a közelet vezetőivé kell idővel válnunk.

Az Ön szivánata tárogatójának hatalmas szavát megértettük. Megértettük és fiatal keblünk egész hevével, szivünk osztatlan szeretetével, az ifjuság lelkesedő odaadásával gyönyörködtünk azon szebb hajnal derengésén, mely önnek minden ígéből varázs erővel jut felénk.

De míg Önnek felvillanyzó beszédei erőt öntenek keblünkbe, egy boldogabb jövendő reményét élesztik bennünk; addig a fájdalom sem hagy nyugtot, mert Önt hazánk földjén nem üdvözölhetjük.

Azon szerencsések közé nem tarthatván, kik személyesen fejezhették ki ragaszkodásukat, szeretetüket Ön iránt; engedje meg, hogy érzelmeink tolmácsolását ezen igénytelen levélre bizzuk.

Mélyen tisztelt hazafi! egykor ön is tagja volt azon főiskolának, melynek falai közt nemzeti fejedelmek sarjai növekedtek, ezen iskola ifjusága a dicső mult és válságos jelen közzé osztatlan szeretetét tüzi kapcsul.

Adja a mindenható, hogy Ön még sokáig buzdithassa e nemzetet, melyért Ön egy élet munkásságát és fájdalmát, megpróbáltatását adta áldozatul.

A nemzet jövőjének záloga annak ifjusága Ezen ifjuság megértette a barraconei intő szöveget és bátran kijelenti, hogy élni akar. Élni egy boldogabb jövőben, s önt üdvözölni a négy folyam és hármás bércz mártírok vérével áztatott földén.

Mélyen tisztelt hazafi! Fogadja hódoló tisztelünk kijelentését.

Sárospatak, 1877. febr. 7.

A főiskolai academiái ifjuság.

A sárospataki főiskolai ifjuság által — betegsegélyző-egylete alaptökéjének növelésére — folyó évi febr. 3-ikán rendezett tánczvizgalom bevétele volt, összesen 372 frt 35 kr., kiadás 227 frt 24 kr., s így tiszta jövedelem eddig 144 frt 93 kr. A jótékony célra ez alkalommal felülfizettek illetve adakoztak: Kun Bónis Borbála báli házi asszony 40 frt, Dr. Kun Zoltán elnök 10 frt, id. B. Vay Miklós 10 frt, Hg Windischgrätz Lajos 1 frt, B. Vay Henrikné szül. Almássy Mária 10 frt, gróf Wallis Gyula 10 frt, főtiszt. Desseffy Sándor 5, Nagy Gusztáv 5, Szeremley Gábor 6, Wurga Lajos 2, Dr. Lengyel Endre 2, Ujlaky István 2, Bakó Bertalan 1, Kapitány János 2, N. N. 1, S.-a.-Ujhelyből Dr. Hornyai Ferencz 2, Dr. Weisz Arimán 2, Hornyai Kálmán urak 1 frtot. Ugyan ez alkalommal főtiszt. Kun Bertalan superintendens ur a „Vay emlény“-ből eddig begyűlt 100 frtot szintén együletünk számára utalványozta, mely összeg azonnal tőkésítettett is. Fogadják a kegyes adakozók s pártfogók a szenvedők sorsa iránt tanusított részvétükért az ifjuság legbensőbb halálját! Közli: „K. A.“

Nyilatkozat. E lapok utolsó számának újdonsági rovatában egy közlemény jelent meg, mely a török sebesültek javára rendezett hangversenyben közreműködött énekművész Erdélyi Marietta urhölgyre vonatkozólag azon kettős megjegyzést tartalmazta: hogy felleptének 100 frtban szabta meg árát, s hogy énekével a közönség igényeit nem elégítte ki. Az igazság érdekében tartozunk annak kijelentésével: hogy a tisztelt művész közreműködésének árt nem szabott és sem előre, sem utólagosan semmi nemű igényt nem támasztott honorálásra. Tiszteletdíjat maga a rendezőség ajánlott föl neki, és pedig csupán utiköltségeinek fedezésére, melyek azt bizonyára teljesen fölemészték. A mi a tisztelt énekművész felleptének művészi sikerét illeti, annak bírálatába bocsátkozunk nem lehet; — az izlés sokféle ugyan, s a „tetszés“ is többnyire relativ dolog szokott lenni, de minket a sikerről eléggé meggyőztek a közönségnek tapsai s minden oldalról hangoztatott meglegedés nyilatkozatai, s megnyugtató azon tudat, hogy czélunk a t. énekművész fölléptetésével az volt, miszerint a közönség részére a megszokott közreműködések mellett egy, élvezetes újdonságot képező programpontról is gondoskodjunk. A rendezőség.

A s.-a.-ujhelyi korcsolya-egylet bálja f. hó 10-én tartatott meg a megyeház nagy termében. E bál elegancia és kedélyesség tekintetében páratlanul áll az idei farsang vigalmai között, melyben megyénk mindkét nembeli ifjuságának színe java tündökölt. — A másnap tartott álarczos bál szintén szép közönséget hozott össze, de csak nevét hordá az álarczos bálnak, mert 4-5 esetlen maszkon kívül, egyet kivéve mindnyájan egyszerű házias öltözetben jelentek meg, s reggelig mulattak vidáman, jó kedvűen.

A s.-a.-ujhelyi ifjuság által f. évi januárhó 22-ikén a török sebesültek javára rendezett hangverseny jövedelmi kimutatása: Jegyek és felülfizetések befolyt 343 frt 50 kr. Összes kiadás 191 frt 50 kr. Tiszta jövedelem 152 frt. Ezen jövedelemből 80 frt a török sebesültek javára a központi gyűjtő bizottság kezéhez Budapestre küldetett. — A hátralévő 72 frtból pedig 56 frt a hangverseny követő táncmulatság költségeinek fedezésére előlegeztetett, mely költség azonban az ifjuság között forgó gyűjtővekre iratik alá, s mihelyt az így aláírt összegekből az egész 72 frt visszatérül, az a terebesi tűzkárosultak segélyezésére fog fordíttatni; — mert bár a török sebesültek czimén lön a hangverseny rendezve, azt hisszük a nagyérdemű közönség helyesléssel fogja a rendezőség azon elhatározását fogadni, hogy midőn a török sebesültek javára különben is elég tekintélyes összeget juttatunk, s azonkívül az orosz hódítási politika ellenében a nemzeti közvélemény nyilvánulására városunkban is módot szolgáltatva az orosz áramlat által fenyegetett török nemzetnek erkölcsi támogatást is nyújtottunk; — nem zárhattuk el füleinket a közvetlen közelünkben felhangzó segélykiáltás előtt sem, s nem küldöttük az egész hangverseny jövedelmét a külföldre; de megtartjuk annak egy részét nyomorba, szerencsétlenségbe jutott testvéreink, szomszédaink részére. Felülfizetéseket vettünk: Dr. Kun Zoltán urtól S.-patakról 2 frt, Koczok László mérnök urtól 2 frt, Kurucz József és Guttman Izrael uraktól egy-egy forintot, s három nemtelenül adakozótól 50 krral, 1 frt 50 kr. — Ezen adományokért a felülfizetők, — közreműködésükért a helybeli dalárda és vonós-négyes társulat, Bajusz József ur, ki alkalomszerű szép szavallatával oly vidám és kellemes perczeket szerzett a közönségnek, s végül mindazon egyesek, kik bármely közreműködés és fáradozással hozzá járultak az estély sikeréhez, fogadják legmelegebb köszönetünket; a rendezőség nevében: Hornyay Kálmán.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMER.

Meghívás.

A „gálszécsi takaré- és hitelpénztár“ 1877. évi februárhó 26-án délelőtti 10 órakor saját helyiségében tartandja

VII. évi rendes közgyűlését,

melyre a részvényes urak ezennel teljes tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

I. Két részvényes választása a jegyzőkönny hitelesítésére.

II. Igazgatósági jelentés az 1876-ik évi üzlet eredményéről és a mérleg előterjesztése.

III. A felügyelő bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megszavazása.

IV. Az 1876-ik évi tiszta nyereség hová fordítása iránti igazgatósági javaslat feletti határozat hozatal.

V. Esetleg az alapszabályok némely pontjainak változtatása.

VI. Netaláni indítványok.

Kelt Gálszécsen, 1877. februárhó 8.

AZ IGAZGATÓSÁG.

a kassai ipar- és kereskedelmi kamara titkári hivatalában fogadtatnak el.

Mi történik a kiképzett ifjakkal?

Midőn az ifjak kitanultak, mindegyik külön egy oly szövészetet kap, melyen magát a legtekélyesebben kiképezte.

Ezen szövészetek sajátjává válik olyformán, hogy árát havi öt forintos részletekbe fizeti.

Munkát állandóan az egyesülettől kap, innen kapja a feldolgozandó anyagot is.

A szövészetekkel azon helységben telepedik meg 3 évre, melyben az egyesület kívánja.

Ugyanott megkezdik székén a tanítást, és minden kitanított egyénért külön díjat kap.

A kitanított egyének ismét kapnak szövészeteket és anyagot, valamint állandóan veszik át.

Három év múlva az ifju maga kezére engedtetik, de — ha akar — állandóan az egyesületnek dolgozhat, mely munkáját mindenkor be fogja váltani.

M e g j e g y z é s.

Mint hogy a harisnyák és rövidárúk szövészetének igen sok oly része van, mely női kezéket igényel, a tan-műhelyben bejáró nők számára is fog tanfolyam nyitattani, miről későbbi értesítés fog közzététetoi.

Kelt Kassán, 1877. évi január 31-én.

Az iparoktatást és házi ipart terjesztő felvidéki egyesület elnöksége:

DEIL JENŐ, MÜNSTER TIVADAR,
vezértitkár, a kassai keresk. alelnök, szab. kir. Kassa
és iparkamara titkára. város polgármester.

Nyilatkozat.

Az ifjusági 60-as bizottság alulirt tagjai a tisztelt közönség tájékoztatása, valamint a bizottság működésének újbóli körvonalozása végett a bizottság nevében a következőket teszik közzé:

1) A 60-as bizottság az eredetileg kitűzött céljától t. i. a török sebesültek javára pénzbeli és tényszerűen való gyűjtéseket eszközölni és eszközölni, azokat kezelni és rendeltetési helyére juttatni, és ugy ez, valamint egy Abdul Kherim pasának szánt díszkard küldése által, a magyar ifjuság és nemzetnek a török nemzet iránti halálját és rokonszenvét nyilvánítani, mai napig egy hajszálnyit sem tért el.

2) A 60-as bizottság sohasem választott egy más irányban működendő albizottságot, és az ifjusági 33-as bizottság semminemű viszonylatban sem volt, valamint most sincs a 60-as bizottsággal.

3) A 60-as bizottság megmaradt nemzeties jótékony célú működésénél és így reá mint nem „demonstráló” testületre az egyetemi tanács legutóbbi határozatai nem vonatkozhatnak.

4) A 60-as bizottság a beérkezett és még beérkezendő adakozások szükséges kezelése végett fel nem oszthatik, de mint az ország minden vidékéről a 60-as bizottság hoz érkező segélyküldemények bizonyítják fennállását a nemzeti helyesli és kívánja, és lételemek jogosultságát, mint „nemzeti bizottság”, Magyarország népe szentesíti.

5) A 60-as bizottság adakozásokat a török sebesültek javára irodájában (zöldfauteza 30. sz.) ezental is elfogad és a nevezett célra gyűjtéseket továbbra is rendezend.

6) A 60-as bizottság tiltakozik azon feltevés ellen, mintha „demonstráló” szándékból indult volna ki akkor, midőn elhatározta, hogy majd a konstantinápolyi nagy utból haza érkezendő pályatársakat és jó barátokat a rájuk bízott missio fényes teljesítése után örömmel és testvéri érzelmekkel fogadja és üdvözlendi.

Kelt Budapesten, 1877. január 29-én.

A 60-as bizottság nevében:

Weinberger Soma, Kramolini Victor, Pollák Ernő,
Barabás Béla, Sir József, Budinszky Ernő, gróf Fes-
tetics Bennő, Scheffer László.

HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

A sárospataki főiskolai ifjuság, nem politikai demonstrációból, de tisztán annak kifejezésül: hogy hazafiságban más főiskolákkal egyenlőpést kíván tartani, következő üdvözlő iratot küldött Kossuth Lajos nagy hazánkfiához:

Mélyen tisztelt hazafi!

Hazánk mostani válságos körülményei között, midőn minden hazafinak szíve, megrezzen azon gondolatra, hogy e nemzetnek, mely annyi vésszel dacolt, van-e még joga, van-e még ereje az életre: a romlatlan keblű ifjuság önkénytelenül azon történelmi hatalmas alak felé fordul, aki mint egykor az Ermenon-villei remete virágait ápolgatva olykor-olykor hallatja buzdító szavát, hogy bátorítsa a csüggedőt, hogy felemelje azt, aki bukni készül. — Mi a nemzet életfájának még csak fejledező bimbói vagyunk, s bár távol esünk az ország szívtől, feltudjuk fogni azon eszmék horderejét, mely ott minden igaz magyarnak keblét dagasztja, feltudjuk fogni azt, hogy valamint a bimbónak virággá, s a virágos fának gyümölcsözővé kell változnia, nekünk is ifjakkal férfiakká, a közélet vezetőivé kell idővel válnunk.

Az Ön szívbánata tárogatójának hatalmas szavát megértettük. Megértettük és fiatal keblünk egész hevével, szívünk osztatlan szeretetével, az ifjuság lelkesedő odaadásával gyönyörködtünk azon szebb hajnal derengésén, mely önnek minden ígéjéből várás örövel jut felénk.

De míg Önnek felvillanyzó beszédei erőt öntenek keblünkbe, egy boldogabb jövő reményét élesztik bennünk; addig a fájdalom sem hagy nyugtot, mert Önt hazánk följlén nem üdvözölhetjük.

Azon szerencsések közzé nem tarthatván, kik személyesen fejezhették ki ragaszkodásukat, szeretetüket Ön iránt; engedje meg, hogy érzelmeink tolmácsolását ezen igénytelen levélre bizzuk.

Mélyen tisztelt hazafi! egykor ön is tagja volt azon főiskolának, melynek falai közt nemzeti fejedelmek sarjai növekedtek, ezen iskola ifjusága a dicső mult és válságos jelen közzé osztatlan szeretetét tüzi kapesul.

Adja a mindenhátó, hogy Ön még sokáig buzdithassa e nemzetet, melyért Ön egy élet munkásságát és fájdalmát, megpróbáltatását adta áldozatul.

A nemzet jövőjének záloga annak ifjusága Ezen ifjuság megértette a barraconei intő szótatot és bátran kijelenti, hogy élni akar. Élni egy boldogabb jövőben, s önt üdvözölni a négy folyam és hármás bércz mártírok véréből áztatott földén.

Mélyen tisztelt hazafi! Fogadja hódoló tiszteletünk kijelentését.

Sárospatak, 1877. febr. 7.

A főiskolai academiái ifjuság.

A sárospataki főiskolai ifjuság által — betegsegélyező-egylete alaptökéjének növelésére — folyó évi febr. 3-ikán rendezett tánczvizgalom bevétele volt, összesen 372 frt 35 kr., kiadás 227 frt 24 kr., s így tiszta jövedelem eddig 144 frt 93 kr. A jótékony célra ez alkalommal felülfizettek illetve adakoztak: Kun Bónis Borbála bálai házi asszony 40 frt, Dr. Kun Zoltán elnök 10 frt, id. B. Vay Miklós 10 frt, Hg. Windischgrätz Lajos 1 frt, B. Vay Henrikné szül. Almássy Mária 10 frt, gróf Wallis Gyula 10 frt, főtiszt. Desseffy Sándor 5, Nagy Gusztáv 5, Szeremley Gábor 6, Warga Lajos 2, Dr. Lengyel Endre 2, Ujlaky István 2, Bakó Bertalan 1, Kapitány János 2, N. N. 1, S.-a.-Ujhelyből Dr. Hornyai Ferencz 2, Dr. Weisz Arimán 2, Hornyai Kálmán urak 1 frtot. Ugyan ez alkalommal főtiszt. Kun Bertalan superintendens ur a „Vay emlény“-ből eddig begyűlt 100 frtot szintén együletünk számára utalványozta, mely összeg azonnal tőkésítettett is. Fogadják a kegyes adakozók s pártfogók a szenvedők sorsa iránt tanusított részvétükért az ifjuság legbensőbb halálját! Közli: „K. A.“

Nyilatkozat. E lapok utolsó számának újdonsági rovatában egy közlemény jelent meg, mely a török sebesültek javára rendezett hangversenyben közreműködött énekművész Erdélyi Marietta urhölgyre vonatkozólag azon kettős megjegyzést tartalmazta: hogy felleptének 100 frtban szabta meg árát, s hogy énekével a közönség igényeit nem elégíté ki. Az igazság érdekében tartozunk annak kijelentésével: hogy a tisztelt művész közreműködésének árt nem szabott és sem előre, sem utólagosan semmi nemű igényt nem támasztott honorálásra. Tiszteletdíjat maga a rendezőség ajánlott föl neki, és pedig csupán utiköltségeinek fedezésére, melyek azt bizonyára teljesen fölemészték. A mi a tisztelt énekművész felleptének művészi sikerét illeti, annak bírálatába bocsátokunk nem lehet; — az izlés sokféle ugyan, s a „tetszés“ is többnyire relativ dolog szokott lenni, de minket a sikerről eléggé meggyőztek a közönségnek tapsai s minden oldalról hangoztatott melegezés nyilatkozatai, s megnyugtató azon tudat, hogy czélunk a t. énekművész fölleptetésével az volt, miszerint a közönség részére a megszokott közreműködések mellett egy, élvezetes újdonságot képező programpontról is gondoskodjunk. A rendezőség.

A s.-a.-ujhelyi korcsolya-egylet bálja f. hó 10-én tartatott meg a megyeház nagy termében. E bál elegancia és kedélyesség tekintetében páratlanul áll az idei farsang vigalmi között, melyben megyénk mindkét nembeli ifjuságának színe java tündökölt. — A másnap tartott álarczos bál szintén szép közönséget hozott össze, de csak nevét hordá az álarczos bálnak, mert 4-5 esetlen maszkon kívül, egyet kivéve mindnyájan egyszerű házias öltözetben jelentek meg, s reggelig mulattak vidáman, jó kedvűen.

A s.-a.-ujhelyi ifjuság által f. évi január hó 22-ikén a török sebesültek javára rendezett hangverseny jövedelmi kimutatása: Jegyek és felülfizetések befolyt 343 frt 50 kr. Összes kiadás 191 frt 50 kr. Tiszta jövedelem 152 frt. Ezen jövedelemből 80 frt a török sebesültek javára a központi gyűjtő bizottság kezéhez Budapestre küldetett. — A hátralévő 72 frtból pedig 56 frt a hangverseny követő táncmulatság költségeinek fedezésére előlegeztetett, mely költség azonban az ifjuság között forgó gyűjtővekre iratik alá, s mihelyt az így aláírt összegekből az egész 72 frt visszatérül, az a t e r e b e s i t ű z k á r o s u l t a k s e g é l y e z é s é r e f o g f o r d i t t a t n i ; — mert bár a török sebesültek czimén lön a hangverseny rendezve, azt hisszük a nagyrődemű közönség helyesléssel fogja a rendezőség azon elhatározását fogadni, hogy midőn a török sebesültek javára különben is elég tekintélyes összeget juttatunk, s azonkívül az orosz hódítási politika ellenében a nemzeti közvélemény nyilvánulására városunkban is módot szolgáltató az orosz áramlat által fenyegetett török nemzetnek erkölcsi támogatást is nyújtottunk; — nem zárhattuk el füleinket a közvetlen közelünkben felhangzó segélykiáltás előtt sem, s nem küldöttük az egész hangverseny jövedelmét a külföldre; de megtartjuk annak egy részét nyomorba, szerencsétlenségbe jutott testvéreink, szomszédaink részére. Felülfizetéseket vettünk: Dr. Kun Zoltán urtól S.-patakról 2 frt, Koczok László mérnök urtól 2 frt, Kurucz József és Guttman Izrael uraktól egy-egy forintot, s három névtelenül adakozóktól 50 krral, 1 frt 50 kr. — Ezen adományokért a felülfizetők, — közreműködésükért a helybeli dalárda és vonós-négyes társulat, Bajusz József ur, ki alkalomszerű szép szavallatával oly vidám és kellemes perczeket szerzett a közönségnek, s végül mindazon egyesek, kik bármely közreműködés és fáradozással hozzá járultak az estély sikeréhez, fogadják legmelegebb köszönetünket; a rendezőség nevében: Hornyay Kálmán.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMER.

Meghívás.

A „gálszécsi takaré- és hitelpénztár“ 1877. évi február hó 26-án délelőtti 10 órakor saját helyiségében tartandja

VII. évi rendes közgyűlését,

melyre a részvényes urak ezennel teljes tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

I. Két részvényes választása a jegyzőkönyv hitelesítésére.

II. Igazgatósági jelentés az 1876-ik évi üzlet eredményéről és a mérleg előterjesztése.

III. A felügyelő bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megszavazása.

IV. Az 1876-ik évi tiszta nyereség hová fordítása iránti igazgatósági javaslat feletti határozat hozatal.

V. Esetleg az alapszabályok némely pontjainak változtatása.

VI. Netaláni indítványok.

Kelt Gálszécsen, 1877. február hó 8.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Menetrend.

A magyar észak

keleti és

magyar-gácsor-

szági vasut

vonalain.

SZERENCs—M.-SZIGET.

Egyszermind Debreczen, Királyháza, Munkács, Nyiregyháza
Ungvár felé.)

Szerencs (ebédlő) ind. 9 ó. 5 p. délelőtt 3 ó. 59 p. d. u.
 } érk. 11 ó. — délelőtt 5 ó. 44 p. d. u.
 S.-a.-Ujhely (eb.) ind. 11 ó. 30 p. délelőtt 6 ó. 30 p. este.
 M.-sziget érk. 9 ó. 19 p. este 5 ó. 26 p. reg.

M.-SZIGET—SZERENCs

(Debreczen, Királyháza, Munkács, Nyiregyháza, Ungvár felé)

M.-sziget ind. 6 ó. 55 p. reg. 11 ó. 31 p. d. e.
 } érk. 5 óra — délután 8 óra 30 p. reggel.
 S.-a.-Ujhely (eb.) ind. 5 óra 45 p. d. u. 9 óra 48 p. délel.
 Szerencs (ebédlő) érk. 5 óra 48 p. este 11 óra 2 p. d. e.

S.-A.-UJHELY—KASSA.

(Egysz. Homonna, Mező-Laborez felé.)

S.-a.-Ujhely ind. 6 óra 9 p. este 8 ó. 57 p. reg.
 } érk. 6 óra 45 perc este 9 óra 33 p. d. e.
 L.-Mihályi (eb.) ind. 7 óra 15 perc este 9 óra 48 p. d. e.
 Kassa érk. 9 ó. 44 p. este 12 ó. 13 p. d. u.

KASSA—S.-A.-UJHELY.

(Homonna, M.-Laborez felé.)

Kassa [ebédlő] indul 5 óra 11 p. reggel 1 óra 31 p. d. u.
 } érk. 7 óra 40 p. reggel 4 óra 10 p. d. u.
 L.-Mihályi [eb.] ind. 8 óra 20 p. reggel 4 óra 54 p. d. u.
 S.-a.-Ujhely érk. 8 óra 56 p. reggel 5 óra 30 p. d. u.

HOMONNA—LEGENYE-MIHÁLYI.

Homonna	elindulás	4 óra 18 perc reggel.
Órmező	"	4 " 48 " "
Nátafalva [Megállóhely]	"	4 " 5 " "
Nagymihály	"	5 " 40 " "
Bánóc	"	6 " 10 " "
T.-Terebes-Gálszécs	"	6 " 48 " "
Velejte [Megállóhely]	"	7 " 34 " "
Legenye-Mihályi	érkezés	7 " 50 " "
S.-a.-Ujhely	"	8 " 56 " "
Budapest	"	6 " 50 " este.
Szigeth	"	9 " 38 " "
Kassa	"	12 " 22 " délután

LEGENYE-MIHÁLYI—HOMONNA.

Budapest	elindulás	7 " 30 " reggel.
Szigeth	"	7 " 14 " "
Kassa	"	1 " 40 " délután
S.-a.-Ujhely	"	6 " 20 " este.
Legenye-Mihályi	"	7 " 30 " "
Velejte [Megállóhely]	"	7 " 50 " "
T.-Terebes-Gálszécs	"	8 " 44 " "
Bánóc	"	9 " 22 " "
Nagymihály	"	10 " 4 " "
Nátafalva [Megállóhely]	"	10 " 28 " "
Órmező	"	10 " 52 " "
Homonna	érkezés	11 " 19 " éjszak

1. szám.
1877.

Árverési hirdetmény.

Alólirott kir. közjegyző részéről ezennel tudomásul adatik, miszerint a sátoralja-ujhelyi e. f. kir. törvényszéknek 19430/876. számú végzése folytán — vagyombukott Baumgarten Fáni és Kati divatárusnők csődtömegéhez tartozó — tartatlannak bizonyult árucikkék f. év s hó 20-ik és netán következő napjain vagyombukottak bolt-helyiségében (fő-utcza Román-féle házban) tartandó nyilvános árverésen eladni fognak.

Miről venni szándékozók ezennel értesítettnek.

Sátoralja-Ujhely, 1877. február 10-én.

Vályi István,

kir. járásbíró.

Hirdetmény.

A zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank részvényesei f. évi márcziushó 11-én Sátoralja-Ujhelyben a megyeház kis termében d. u. 2 és fél óraker tartandó

VII. rendes közgyűlésre

tisztelettel meghivatnak.

Tárgyak:

1. A közgyűlési elnök és jegyzőkönyv hitelesítők megválasztása.
2. Az igazgatóságnak üzleti jelentése.
3. A felügyelő bizottság jelentése,
4. Az évi mérleg megállapítása és a nyemremény felosztás iránti határozat; esetleg az igazgatóság felmentése.

Minden részvényes, ki akár személyesen, akár meghatalmazott által a közgyűlésen részt venni kíván, felkértek: miként az alapszabályok 31. §-a értelmében részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőző napokban az igazgatóságnál elismervény mellet letéteményezni sziveskedjék.

Az igazgatóság.

Meghívás.

A sátoralja-ujhelyi első téglá és cserépgyár részvénytársulat részvényesei folyó 1877. évi februárhó 19-ik napján délutáni 2 1/2 óraker S.-a.-Ujhelyben a népbank helyiségében tartandó

VII. évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghivatnak.

Közgyűlés tárgyai:

1. Közgyűlési elnök s jegyzőkönyv hitelesítők megválasztása.
2. Az igazgatóság 1877. üzlet évi jelentése.
3. Felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az évi mérleg megállapítása, nyemremény felosztása s esetleg az igazgatóság felmentése.

A részvényesek, kik akár személyesen, akár meghatalmazott által a közgyűlésben részt venni kívánnak, az alapszabályok 18. §-a értelmében részvényeiket a közgyűlést megelőzőleg az igazgatóságnál letenni sziveskedjenek.

Az igazgatóság.

P É N Z !

A legkedvezőbb feltételek mellett **fizetési és nyugdíj ivet, arany, ezüst és ékszerek, valamint értékes sorsjegyek és állampapírokra** kapható.

WEINSTEIN ALBERT,

hatóságilag eng. zálogkölcson üzletében
Sátoralja-Ujhelyben.

Regale és földberleti hirdetmény.

A főmáltású hg. Windisch-Grätz Lajos ö magassága sárospataki uradalmához tartozó és S.-a.-Ujhelyben létező két nagy és három kisebb vendéglő, együttesen vagy külön-külön regalejoggal együtt 1878. január 1-től s ugyancsak a sátoralja-ujhelyi határban fekvő 120 holdas földbirtok e folyó 1877-ik év április hava 1-ső napjától három egymásutáni évre haszonbérbe adatik.

Értekezhetni levélben vagy személyesen Sárospatakon alantirotnál.

Boross Gyula,

urad. tisztartó.

É r t e s í t é s .

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására juttatni, miszerint a helyben főutczán 499. sz. a. levő **KLEIN ALFRED** könyvkereskedését átvettem és azt törvényszékileg bejegyeztem

KÁLLAY LAJOS

könyv-, mű-, hangjegy- és papirkereskedése

cézég alatt tovább vezetendem.

A kor igényeihez képest njonnan berendezett s bővített köny-, mű-, hangjegy- és papirkereskedésemben az irodalom összes ágai minden művelt nyelven lehetőleg képviselve vannak; **válogatott izlésteljes műtárgyak, hangjegyek a kezdettől a classikus zenéig; mindennemű író, rajzszerék és papirosok** nagyban és kicsinyben a legjutányosabb áron kaphatók.

Nem részletezem könyvkereskedésem fennállása által n. é. közönségünk tapasztalt előnyeit, csak annyit bátorodom ezuttal megjegyezni, hogy mérsékelt árak, gyors és pontos kiszolgálát által igyekezendek szives pártfogását részemre kinyerni.

Magamat szives jó indulatába ajánlva, — maradok

Sátoralja-Ujhelyben, 1877. januárhóban

kiváló tisztelettel

Kállay Lajos,

könyvárus.

Ujabb magyar és német művekből álló kölcsönkönyvtár rendeztetik.